

Handleiding buitenland voor studenten in de masteropleiding geneeskunde (M15)

In masterraad vastgesteld September 2016
Update januari 2020

Inhoudsopgave

1. Coschappen M1 en M2	3
1.1 Aanmelding en plaatsing.....	3
1.2 Voorbereidingscursus	3
1.3 Procedures	3
1.3.1 Ophalen stagemap	4
1.3.2 Afspraak met coschapcoördinator	4
1.4 Toetsing.....	5
2. M3: wetenschappelijke stage, semi-artsstage en keuzeonderwijs	6
2.1 Wetenschappelijke stage	6
2.2 Semi-artsstage	6
2.3 Keuzeonderwijs.....	7
3. Algemeen.....	8
3.1 Tropencursus	8
3.2 Eigen veiligheid en gezondheid.....	8
3.3 Vaccinaties	8
3.4 Malariaprofylaxe	8
3.5 Risicoaccident	8
3.6 Maatregelen na een risico-accident	9
3.7 Maatregelen bij terugkomst	10
3.8 Telefoonnummers en adressen	10

1. Coschappen M1 en M2

1.1 Aanmelding en plaatsing

Van de coschappen behorende tot de coschapfase kan de student naast het coschap huisartsgeneeskunde en/of sociale geneeskunde, maximaal één coschap van 9 weken of twee coschappen van 6 weken in het buitenland volgen.

Masterstudenten krijgen voorafgaand aan 'de intake' informatie toegestuurd over de mogelijkheid om in jaar 1 of jaar 2 een coschap in het buitenland te doen. In deze informatiemail worden onder andere de buitenlandlocaties en de uitleg over het aanmelden beschreven. Tijdens de intake is de gelegenheid om je interesse voor het buitenland kenbaar te maken.

De selectie vindt enerzijds plaats op basis van een ingezonden motivatiebrief en CV en anderzijds op basis van behaalde resultaten in de bachelor.

Bij 2 onvoldoende beoordelingen Professioneel gedrag (PG) in de master worden studenten in principe uitgesloten van deelname aan een buitenlandstage.

Wanneer je niet geselecteerd bent voor een buitenlandpad dan kun je voor een van de volgende coschappen of stages nog wel naar het buitenland gaan; het coschap huisartsgeneeskunde, het coschap sociale geneeskunde, het keuzeonderwijs, de wetenschappelijke stage en/of de semi-artsstage kan in het buitenland gedaan worden.

Indien een coschap en een semiartsstage tot dezelfde discipline behoren mag de student daar maximaal één van in het buitenland volgen (dus of het coschap of de semi-artsstage).

Voor de coschappen huisartsgeneeskunde en sociale geneeskunde gelden andere aanmelding-/plaatsingsprocedures; deze coschappen kun je zowel via BIS als zelf regelen.

1.2 Voorbereidingscursus

Bij een coschap in een niet-westers land (een land buiten Europa, de VS, Nieuw Zeeland en Australië) geldt dat het volgen van de voorbereidingsbijeenkomst (een dagdeel/avond) **verplicht** is. Tijdens deze bijeenkomst wordt je aanwezigheid geregistreerd.

In de cursus komen onder andere hygiëne en infectiepreventie, gezondheid en veiligheid aan de orde. Deze bijeenkomst wordt 5 tot 6 keer per jaar georganiseerd, de data hiervan zijn te vinden op Canvas course 'Studeren in het buitenland'.

LET OP: Voorbereidingsbijeenkomst niet gevolgd? Dan mag je niet afreizen naar je stageplek!

1.3 Procedures

Wanneer je geselecteerd bent voor een coschap in een buitenlands ziekenhuis, dan volg je onderstaande stappen van de procedure:

- Met Bureau Internationale Samenwerking maak je een afspraak voor het informatiegesprek waarbij de stagemap inclusief goedkeuringsformulier en verklaring doorgenomen wordt (2.1)
- Goedkeuringsformulier laten ondertekenen door coschapcoördinator (2.2)
- Ophalen feedbackboekje en beoordelingsformulier bij secretariaat KTC (kamer KTC 5-004). N.B. Hoewel voor de coschappen op Aruba het digitaal portfolio gebruikt kan worden voor

feedback en beoordeling, dien je als back-up een feedbackboekje en beoordelingsformulier 'functioneren op de werkplek' mee te nemen.

Na terugkomst:

- Inleveren feedbackboekje, stageformulieren en toetsing (3).

Procedure Huisartsgeneeskunde

De procedure bij huisartsgeneeskunde hangt af van de manier waarop het coschap geregeld is:

- Wanneer de locaties via Bureau Internationale Samenwerking geregeld zijn (de praktijken op Aruba, Sint Maarten en in Great Grimsby (Engeland)) dan maak je na bekendmaking van de selectie een afspraak voor het informatiegesprek waarbij de stagemap inclusief goedkeuringsformulier en verklaring doorgenomen wordt (2.1). Daarna laat je het goedkeuringsformulier ondertekenen door coschap coördinator (2.2).
- Wanneer je het coschap huisartsgeneeskunde zelf hebt geregeld op een locatie (inclusief Suriname) dan meld je dit coschap aan middels het aanmeldformulier dat op Canvas course 'studeren in het buitenland' te vinden is. Vervolgens word je uitgenodigd voor het informatiegesprek waarbij de stagemap doorgenomen en meegegeven wordt (2.1). Daarna laat je het goedkeuringsformulier ondertekenen door de coschapcoördinator (2.2)

Voor de coschappen in het buitenland haal je het feedbackboekje en het beoordelingsformulier 'functioneren op de werkplek' op in het KTC, kamer 5-004.

N.B. Hoewel voor het coschap huisartsgeneeskunde op Aruba het digitaal portfolio gebruikt kan worden voor feedback en beoordeling, dien je als back-up een feedbackboekje en beoordelingsformulier 'functioneren op de werkplek' mee te nemen.

1.3.1 Ophalen stagemap

Op uitnodiging van Bureau Internationale Samenwerking wordt een afspraak ingepland voor het informatiegesprek waarbij de stagemap doorgenomen wordt. Deze stagemap bevat onder andere een verklaring over het lopen van een coschap in het buitenland welke je ondertekend weer dient in te leveren. Deze stagemap wordt na het informatiegesprek gemaïld aan de student.

1.3.2 Afspraak met coschapcoördinator

Nadat je alle informatie met benodigde documenten van Bureau Internationale Samenwerking hebt gekregen dien je een afspraak te maken met de coschapcoördinator van de betreffende discipline. De coschapcoördinator is inhoudelijk betrokken bij de buitenlandstage en tekent voor akkoord de pagina die in de stagemap zit om naar het buitenland te gaan.

De coschapcoördinatoren voor een buitenlandstage zijn:

Interne Geneeskunde en

Tropengeneeskunde: Mw. drs. M. Bomers (keuzeonderwijs) m.bomers@vumc.nl

Heelkunde: Mw. drs. J.H. Nederhoed (reguliere coschappen) (afspraak loopt via BIS)

Prof. dr. H.J. Bonjer (keuzeonderwijs)

Psychiatrie: Drs. F. Kleinen Hammans

Neurologie: Mw. drs. I. van Straaten

Verloskunde & Gynaecologie: Drs. J. Spruijt

Kindergeneeskunde: Mw. dr. S. Prins

Huisartsgeneeskunde:	Mw. drs. A. Bishesar, contact via Canvas course huisartsgeneeskunde in het buitenland
Sociale Geneeskunde:	Dr. M. Soethout

Op de Canvas course van de betreffende discipline kun je de contactgegevens van het betreffende secretariaat vinden om een afspraak met de coschapcoördinator in te plannen.

1.4 Toetsing

De toetsing bij een coschap in het buitenland is gelijk aan de toetsing bij een coschap M15 in Nederland en bestaat uit:

1. een eindbeoordeling functioneren op de werkplek, en
 2. een Mondelinge toets Klinisch Redeneren. (MKR, niet van toepassing bij sociale geneeskunde)
- 1) Het formulier functioneren op de werkplek (M15) wordt door de beoordelaar op de stageplek in het buitenland ingevuld. Bij terugkomst uit het buitenland neem je je feedbackboekje en het ingevulde beoordelingsformulier mee naar de afspraak met de examinerator. De examinerator bepaalt aan de hand van bespreking van het coschap en na inzage van het feedbackboekje wat het cijfer voor de eindbeoordeling functioneren op de werkplek wordt. Dit cijfer en de paraaf van de examinerator worden goed zichtbaar op het eindbeoordelingsformulier geplaatst.
 - De beoordelingsformulieren worden hierna verstuurd, of door de student gebracht, naar de cijferadministratie in de medische faculteit: Onderwijs Service Centrum. Het feedbackboekje neem je zelf mee en bewaar je tot je bent afgestudeerd.
 - 2) De mondelinge toets klinisch redeneren vindt na terugkomst uit het buitenland plaats in VUmc. Stuur hiervoor aan het einde van je coschap een bericht aan het volgende mailadres zodat je ingeroosterd kunt worden:
 - Alle coschappen m.u.v. Huisartsgeneeskunde: master.gnk@vumc.nl
 - Huisartsgeneeskunde: cohag@vumc.nl

Let op, net als bij een coschap in Nederland dien je hierbij zelf casuïstiek aan te leveren die je tijdens het coschap hebt verzameld. Informatie over het MKR, inclusief instructies en format voor het aanleveren van de casuïstiek, is voor elke discipline te vinden in de Canvas courses van de verschillende M15 coschappen.

Op basis van de 2 bovenstaande toetsen wordt het eindcijfer voor het coschap bepaald. Deze bepaling van het eindcijfer is gelijk aan de procedure bij een Nederlands coschap waarbij de weging 70/30 wordt gehanteerd.

Let op: Indien het coschap heeft plaatsgevonden op Aruba en gebruik is gemaakt van het digitaal portfolio, zorg er dan voor dat je voorafgaand aan de afspraak met de examinerator het formulier 'Coschap Eindbeoordeling door examinerator' hebt opgestuurd.

2. M3: wetenschappelijke stage, semiartsstage en keuzeonderwijs

Hieronder volgt stapsgewijs de informatie die je nodig hebt voor de voorbereiding en het volgen van een M3-stage in het buitenland.

2.1 Wetenschappelijke stage

Het is mogelijk om zelf je wetenschappelijke stage te regelen in het buitenland. Het wordt aanbevolen om gebruik te maken van directe contacten en samenwerkingsverbanden vanuit VUmc met universiteiten en onderzoeksinstituten in het buitenland. Een lijst met coördinatoren van de verschillende disciplines is te vinden op Canvas, zie onderstaand kader voor belangrijke courses. De locatie en het onderzoeksvoorstel moeten in overleg met de betreffende discipline van VUmc tot stand komen; de uiteindelijke goedkeuring krijg je vanuit de wetenschappelijke stage commissie. Zie hiervoor ook de informatie op de Canvas course 'Wetenschappelijke stage'. Verder kun je bij Bureau Internationale Samenwerking (BIS) navragen welke contacten in het buitenland aanwezig zijn.

Zodra je begonnen bent met het regelen van je locatie en onderzoeksvoorstel moet je deze stage digitaal aanmelden bij BIS via KL-app. Wanneer de aanmelding bij BIS ontvangen is, word je direct uitgenodigd om de stagemap samen door te nemen. BIS houdt dan een kort gesprek met je om onder andere ook beursmogelijkheden, verkrijgen van goedkeuring en andere praktische zaken te bespreken. Het wordt aangeraden om je keuzeonderwijs als verlenging van je wetenschappelijke stage te gebruiken wanneer je naar het buitenland gaat.

Voor een wetenschappelijke stage naar een land buiten Europa, Amerika, Australië en Nieuw Zeeland moet verplicht een voorbereidingsbijeenkomst gevolgd worden (zie algemeen kopje verplicht volgen voorbereidingsbijeenkomst).

De student kan pas vertrekken als in Scorion het stagevoorstel is goedgekeurd door de dagelijks begeleider en de stagecoördinator van de parallelle afdeling van het VUmc en er goedkeuring is gegeven door de stagecoördinator in het buitenland. Tevens moet BIS goedkeuring geven voor de stage in KL-app.

De beoordeling van je wetenschappelijke stage regel je verder met je buitenlandse en eventueel Nederlandse begeleider en de stagecoördinator.

Raadpleeg deze course op Canvas:

Wetenschappelijke stage

Studeren in het buitenland VUmc

2.2 Semi-artsstage

Ongeveer een jaar voor aanvang van de semi-artsstage kun je contact opnemen met BIS om je op te geven voor een van de semi-artsstages die in het buitenland worden aangeboden. Wanneer plaatsing mogelijk is, maak je met BIS een afspraak om een stagemap door te nemen met meer praktische informatie over een buitenlandstage. Je ontvangt vervolgens een stageplan formulier om in te vullen.

De examinerator van de semi-artsstage, mevrouw drs. D. Rhebergen, is inhoudelijk betrokken bij de buitenlandstage. Bij haar ga je voor vertrek op gesprek. Tijdens dit gesprek bespreek je het ingevulde

stageplan. Je kunt een afspraak met haar maken door contact op te nemen met de heer W. Fung via semi-arts@vumc.nl.

De beoordeling verloopt via Scorion. Bij terugkomst plan je een eindgesprek met de examiner van de semiartsstages. Deze afspraak maak je via semi-arts@vumc.nl.

Indien een coschap en een semi-artsstage tot dezelfde discipline behoren mag de student daar maximaal één van in het buitenland volgen (dus of het coschap of de semi-artsstage).

Raadpleeg deze course op Canvas:

Semi-artsstage

Studeren in het buitenland VUmc

2.3 Keuzeonderwijs

Er zijn verschillende mogelijkheden om je keuzeonderwijs in het buitenland te doen. Op Canvas in de course 'Studeren in het buitenland' worden voorbeelden gegeven van locaties waar goede ervaringen mee zijn. Met deze locaties kun je zelf contact opnemen om te bekijken wat er voor jou eventueel mogelijk is. Verder is het mogelijk om met een eigen voorstel te komen. Neem hiervoor in een vroeg stadium contact op met BIS, zij helpen je dan verder en kijken met je of en wat er mogelijk is. Je kunt je stage digitaal aanmelden via KL-app. Wanneer de aanmelding bij BIS ontvangen is, word je direct uitgenodigd om de stagemap samen door te nemen. BIS houdt dan een kort gesprek met je om onder andere ook beursmogelijkheden, verkrijgen van goedkeuring en andere praktische zaken te bespreken.

Let op: klinisch keuzeonderwijs plan je na je semi-artsstage. De SAS startdatum mag niet worden gewijzigd.

Het is verplicht om een voorbereidingsbijeenkomst te volgen wanneer je naar een niet-westerse bestemming gaat (zie algemeen kopje 'verplicht volgen voorbereidingsbijeenkomst').

De beoordelingsformulieren kan je vinden in Scorion.

De examiner Keuzeonderwijs, mw. dr. I. Meenken, dient voorafgaand aan de stage akkoord te geven op jouw aanvraag.

Na terugkomst is het verplicht om een eindgesprek te hebben. Pas na dit eindgesprek kan je beoordeling worden verwerkt.

Raadpleeg deze courses op Canvas:

Keuzeonderwijs

Studeren in het buitenland VUmc

5. Algemeen

3.1 Tropencursus

Tweemaal per jaar wordt er een tropencursus georganiseerd; deze wordt wel aangeraden voor studenten die een coschap of stage in de tropen gaan doen doch is niet verplicht. De tropencursus heeft een aparte Canvas course 'tropencursus'.

Informeer je in het buitenland aangaande de veiligheid op straat en dergelijke.

De verkeersrisico's zijn in ontwikkelingslanden veel groter dan in Nederland. De elektriciteitsvoorzieningen kunnen ondeugdelijk (onveilig) zijn met alle risico's van dien.

De prevalentie van HIV en AIDS en andere SOA's is vaak hoger – houd hier rekening mee. Aarzel niet om bij gezondheidsproblemen contact op te nemen met VUmc (zie paragraaf 5.7 voor telefoonnummers en mailadressen).

3.2 Eigen veiligheid en gezondheid

Je bent zelf verantwoordelijk voor je eigen veiligheid en gezondheid. Zorg voor een goede voorbereiding en de juiste voorzorgsmaatregelen.

3.3 Vaccinaties

Welke vaccinaties je nodig hebt, hangt af van het land waar je naar toe gaat. Het Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadviesering biedt via hun website (zie weblink paragraaf 5.7) bijgewerkte informatie over de gezondheidsrisico's per land en welke vaccinaties je nodig hebt. Voor advies kun je ook Team Gezond Werken (VUmc), de GG&GD of een Travel Clinic. *De hepatitis B vaccinatie is verplicht.* Mocht je nog geen hepatitis B vaccinatie hebben dan moet je ruim 4 maanden voor vertrek een afspraak maken bij het Team Gezond Werken.

Let op:

- **Hepatitis b virusdragers kunnen niet onder de verantwoordelijkheid van de geneeskundeopleiding patiëntgebonden stages/coschappen lopen in het buitenland.**
- **Non-responders en weigeraars (van vaccinatie) kunnen niet onder de verantwoordelijkheid van de geneeskundeopleiding patiëntgebonden stages/coschappen c.q. stages in het buitenland lopen waarbij gewerkt wordt met risicomateriaal**

Voor coschappen of stages in de USA en het UK worden enkele onderzoeken en specifieke vaccinaties geëist, zie hiervoor de Canvas course 'Studenten in het buitenland. : Eigen veiligheid en gezondheid.

3.4 Malariaprofylaxe

Laat je voorlichten over de indicatie voor malariaprofylaxe bij Team Gezond Werken of tijdens de voorlichtingsbijeenkomst. Gebruik deze profylaxe indien geïndiceerd volgens voorschrift. Voorkomen is beter dan genezen, malaria is een levensbedreigende ziekte.

3.5 Risicoaccident

Weet wat je moet doen in geval van een **risicoaccident**: een prik,-snij, spat of bijtincident.

Een risicoaccident is een gebeurtenis waarbij je met bloed of een ander inwendig lichaamsvocht van iemand anders in contact komt via een prik of snee door de huid heen, een spat in ogen, mond of in een open wond.

Het is mogelijk dat je in een dergelijk geval risico loopt op een hepatitis C- of een HIV-infectie. Zweet, sputum, speeksel, urine en ontlasting bevatten zeer lage virusconcentraties en worden derhalve niet als risicomateriaal gezien, *tenzij* er bloedbijmenging is. Studenten zijn in principe effectief gevaccineerd tegen hepatitis B. Mocht dit niet het geval zijn of twijfel je daarover: neem dan ruim op tijd contact op met Team Gezond Werken.

PEP (Post Expositie Profylaxe)

Een behandeling met PEP, die 4 weken duurt, kan het risico op een HIV-infectie met ongeveer 80% verlagen. De PEP bestaat volgens de Nederlandse richtlijn uit een combinatie van 3 middelen. VUmc studenten die een door VUmc erkend coschap gaan lopen in een HIV-endemisch gebied en verrichtingen gaan uitvoeren met een verhoogd risico op HIV-besmetting kunnen via Team Gezond Werken VUmc kosteloos een PEP-pakket meekrijgen indien op de stagelocatie geen PEP beschikbaar is. Hiervoor is een verklaring nodig van Bureau Internationale Samenwerking. Je krijgt deze verklaring alleen voor geregistreerde coschappen of stages waar je studiepunten voor krijgt. Soms is op de stagelocatie wel anti-HIV-medicatie aanwezig, maar niet precies die middelen die je nodig hebt; in dat geval zal Team Gezond Werken alleen het ontbrekende middel meegeven. Een volledig PEP-pakket kost circa €1000,-.

3.6 Maatregelen na een risico-accident

- Laat na het accident de prik-, snij- of bijtwond direct goed doorbloeden en spoel de wond uit met water of fysiologisch zout. Vervolgens moet de wond gedesinfecteerd worden met een huiddesinfectans: alcohol 70% of chloorhexidine 0,5% in alcohol 70%. Bij spataccidenten op de huid of slijmvliezen (oog, mond) wordt het oppervlak direct en grondig gespoeld met fysiologisch zout of eventueel water.
- Het accident direct melden bij de lokale supervisor. Schuld- of schaamtegevoelens zijn hier niet adequaat en laat deze niet tot uitstel leiden! Zorg dat deze supervisor direct actie onderneemt volgens het lokale protocol.
- Als je het advies krijgt anti-HIV-medicatie (=PEP) te gaan gebruiken, omdat het accident als een hoog-risico-accident wordt beoordeeld, neem dan de eerste dosis en de daaropvolgende doses van de voorgeschreven medicatie in, in ieder geval tot dat je contact hebt gehad met een deskundige in het VUmc.
- **Meld het accident altijd direct in het VUmc bij de dienstdoende internist-infectioloog, tel. +31-20-4444444, tracer 6808 tijdens kantooruren en tracer 6069 buiten kantooruren. Tenminste één van de infectiologen is aanwezig of bereikbaar via genoemde telefoonnummers resp. e-mailadressen (zie paragraaf 4.7).**
- Laat bij voorkeur een bloedmonster bij jezelf afnemen in een stolbuis (rode of oranje dop), laat deze afdraaien en het serum opslaan in een vriezer; je kunt dit monster dan later in overleg mee naar Nederland terug nemen.
- Meld je bij terugkeer niet alleen bij Team Gezond Werken, maar ook bij één van infectiologen (zie paragraaf 5.7). Doe dit ook als je geen anti-HIV-medicatie hebt gebruikt. In principe wordt 3 en 6 maanden na het accident een bloedmonster afgenomen om te bepalen of er een seroconversie voor HIV (dus een besmetting) heeft plaatsgehad of niet. In het algemeen zal er bij risico op besmetting met HIV ook een risico zijn op besmetting met het hepatitis C-virus. De test daarop is een test op viraal DNA middels PCR in bloed, en wel 2x: na 1 en 3 maanden na het accident. Deze termijnen zijn enigszins rekbaar en kunnen telefonisch besproken worden met de internist-infectioloog.

3.7 Maatregelen bij terugkomst

Mantouxcontrole is verplicht voor alle niet-West-Europese coschappen en stages, met uitzondering van de Nederlandse Antillen en Suriname.

- De Mantoux kan i.v.m. de incubatietijd pas 8 weken na terugkomst gezet worden. Een Mantoux moet ook worden gezet als je contact hebt gehad met een niet-geïsoleerde patiënt met longtuberculose in West-Europa.
- Een Mantoux kan worden gezet bij het Team Gezond Werken op afspraak, contactinformatie van de Team Gezond Werken is onderaan dit document te vinden.

Een MRSA test is verplicht voor alle studenten die korter dan drie maanden voor het begin van het coschap in een buitenlands ziekenhuis hebben gewerkt of daar opgenomen zijn geweest. Bij terugkeer dienen studenten zich bij Team Gezond Werken op Methicilline Resistente Staphylococcus Aureus (MRSA). Indien een coschap direct aansluit op de buitenlandstage meld je dan op de eerste dag na terugkomst bij Team Gezond Werken voor een MRSA-kweek. Deze screening gebeurt op afspraak, contactinformatie van Team Gezond Werken is onderaan dit document te vinden.

- De uitslag van de kweek is na 1 week bekend.

Op Canvas (Studeren in het buitenland VUmc/ Desbetreffende studieonderdeel/ Eigen veiligheid en gezondheid) en op www.med.vu.nl vind je aanvullende informatie over veiligheid en gezondheid en verwijzingen naar relevante websites.

3.8 Telefoonnummers en adressen

Bureau Internationale Samenwerking: studentenbalie MF G.010, international@vumc.nl.

Dienstdoende internist infectioloog VUmc: +31-20-4444444, tracer 6808 tijdens kantooruren en 6069 buiten kantooruren.

- E-mailadressen internist-infectiologen VUmc:
 - Mevr. drs. M. Bomers: m.bomers@vumc.nl
 - Dr. E.J.G. Peters: e.peters@vumc.nl
 - Prof. dr. M. van Agtmael: agtmael@vumc.nl,
- Team Gezond Werken VUmc, ZH -1D161, gezondwerken@vumc.nl 020 444 1977

Link: Gezondheid – Landelijk Coördinatiecentrum Reizigersadviesing: www.lcr.nl